

Torsdagen den 16 januari 2014

P7_TA(2014)0042

Situationen i Sydsudan

Europaparlamentets resolution av den 16 januari 2014 om situationen i Sydsudan (2014/2512(RSP))

(2016/C 482/20)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om Sudan och Sydsudan, särskilt av den 10 december 2013 om världssamfundets insatser på området för utveckling och statsbyggande i Sydsudan ⁽¹⁾,
- med beaktande av uttalandena av den 2 januari 2014 och den 24 december 2013 från Catherine Ashton, vice ordförande för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, om situationen i Sydsudan,
- med beaktande av uttalandena av den 16 och 28 december 2013 från talespersonen för unionens höga representant, om situationen i Sydsudan,
- med beaktande av rådets slutsatser av den 22 juli 2013 om Sudan och Sydsudan,
- med beaktande av det lokala EU-uttalandet av den 20 december 2013 från EU:s delegation,
- med beaktande av FN:s säkerhetsråds resolutioner 2132 (2013) av den 24 december 2013 och 2126 (2013) av 25 november 2013,
- med beaktande av uttalandet av den 24 december 2013 från FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, i vilket Sydsudans ledare med kraft uppmanas att stoppa det oroväckande våldet mot civilbefolkningen,
- med beaktande av OCHA:s (FN:s kontor för samordning av humanitära frågor) lägesrapport av den 7 januari 2014 – Rapport nr 8 om krisen i Sydsudan,
- med beaktande av de samtal om situationen i Sydsudan, som Afrikanska unionens freds- och säkerhetsråd efterlyst, framför allt vid sitt möte i Banjul den 30 december 2013, liksom vid den mellanstatliga utvecklingsmyndigheten Igads toppmöte i Nairobi den 27 december 2013,
- med beaktande av uttalandet av den 8 januari 2014 från Igads särskilda utsända efter deras besök i Juba i syfte att bryta dödläget i förhandlingarna mellan regeringssidan och rebellsidan,
- med beaktande av det heltäckande fredsavtalet för Sudan från 2005,
- med beaktande av den färdplan för Sudan och Sydsudan som lades fram i den kommuniké som Afrikanska unionens freds- och säkerhetsråd offentliggjorde den 24 april 2012 och som till fullo stöds av EU,
- med beaktande av pressuttalandet av den 4 januari 2014 på Afrikanska unionens vägnar från ordföranden för Afrikanska unionens kommission, Dr. Nkosazana Dlamini-Zuma,
- med beaktande av uttalandet av den 19 december 2013 från Igads verkställande sekretariat,
- med beaktande av det reviderade Cotonouavtalet,
- med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna,
- med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter,

⁽¹⁾ Antagna texter, P7_TA(2013)0546.

Torsdagen den 16 januari 2014

- med beaktande av den Afrikanska stadgan om mänskliga och folkens rättigheter,
 - med beaktande av artikel 110.2 och 110.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
- A. Den politiska konflikten uppstod efter det att landets president Salva Kiir, som tillhör folkgruppen dinka, anklagade sin avskedade vice president Riek Machar, som tillhör folkgruppen nuer, för att ha planerat en statskupp mot honom. Riek Machar har förnekat att han försökt genomföra en kupp.
- B. De sydsudanesiska myndigheterna har gripit 11 ledande politiker, däribland den tidigare finansministern och SPLM-partiets tidigare generalsekreterare, för ett påstått kuppförsök mot president Salva Kiir. Den 23 juli 2013 upplöste president Kiir hela regeringen och avskedade vicepresident Riek Machar.
- C. Den nuvarande konflikten måste få en demokratisk och politisk lösning som banar väg för demokratiskt sammansatta institutioner som kan bygga upp den nya stat som bildades efter folkomröstningen om självständighet. Det civila samhället har krävt en fredlig politisk lösning på problemet.
- D. Den 7 januari 2014 inleddes förhandlingar mellan parterna i konflikten i Sydsudan i Addis Abeba, under den mellanstatliga utvecklingsmyndigheten Igads överinseende. De viktigaste punkterna på dagordningen är att parterna ska upphöra med fientligheterna och öppna upp korridorer för hjälpinsatserna samt frågan om politiska fångar och skyddet av civila.
- E. Trots de pågående fredssamtalen kvarstår det instabila läget och stridigheterna och mobiliseringen av väpnade styrkor fortsätter. Regeringsstyrkorna håller för närvarande på att försöka återta staden Bor, den sista rebellkontrollerade delstatshuvudstaden.
- F. Förenta staternas utsände Donald Booth och utsända från Sydsudans grannländer möttes den 11 januari 2014 med Riek Machar för att försöka införliva förslag från båda sidor i ett utkast till dokument om vapenvila.
- G. Den 8 januari 2014 deltog flera dussin människor en fredsmarsch i Juba, och fördömde stridigheterna mellan presidentens och den avsatte vice presidentens läger.
- H. Den nuvarande konflikten, som även har antagit en etnisk dimension, går tillbaka till 1991 då SPLM/A splittrades i två fraktioner, en kring SPLM/A:s numera avlidne ledare John Garang, vilken Salva Kiir tillhörde, och en kring Riek Machar som ifrågasatte Garangs ledarskap.
- I. FN:s säkerhetsråd har antagit en resolution enligt vilken förstärkningar i form av 5 500 militärer och 440 polismän kommer att skickas för att öka den allmänna närvaron av styrkor på FN:s uppdrag i Sydsudan.
- J. Den 15 december 2013 inträffade militära sammandrabbningar mellan presidentens vakter på en militäranläggning i Juba. Striderna spreds sedan till regionen kring Jonglei.
- K. Utomrättsliga massavrättningar, etniskt motiverat våld mot individer och godtyckliga frihetsberövanden har dokumenterats och minst tre massgravar hittades den 6 januari 2014.
- L. Enligt FN har tusentals människor dödats och hundratusentals civila tvingats på flykt på grund av den pågående konflikten i Sydsudan, varav tiotusentals befinner sig på FN-baser runtom i landet och är i akut behov av grundläggande hälso- och sjukvård, rent dricksvatten och bättre sanitära förhållanden. Antalet sydsudaneser som söker skydd i Uganda och Etiopien har ökat dramatiskt. Den 14 januari 2014 drunknade minst 200 civila i en färjeolycka på floden Vita Nilen, på flykt undan strider i staden Malakal.
- M. De pågående fientligheterna är det främsta hindret för att de humanitära hjälpinsatserna ska kunna nå fram. Det råder fortsatt livsmedelsbrist runtom i landet och behovet av baslivsmedels- och näringsleveranser är särskilt stort i Bor och Bentiu. Våld och fördrivningar har lett till förlorade försörjningsmöjligheter, särskilt livsmedelskällorna har påverkats, vilket i slutändan skulle kunna leda till hungersnöd.

Torsdagen den 16 januari 2014

- N. Nyligen har det skett attacker mot nubaner, olagligt dödande, massvåldtäkter och godtyckliga arresteringar av civila bosatta i Nubabergen. Under de två sista veckorna i december 2013 attackerade sudanesisk regeringsmilis och militär, med stöd från säkerhetsenheter, många områden runt Kadugli och Dillanji; tusentals människor flydde sina hem och olagligt dödande och massvåldtäkter av kvinnor rapporterades. Krisen riskerar att få följder för den vidare regionen, som redan nu är instabil, och de internationella insatser som nu genomförs på fältet måste hela tiden ta hänsyn till detta.
- O. De östafrikanska grannländerna, däribland Kenya och Etiopien, har utövat påtryckningar på båda sidor för att uppnå fred. Uganda har, på president Kiirs begäran, skickat 1 200 soldater och krigsmateriel för att säkra anläggningar som flygplatsen och offentliga byggnader.
- P. Unionens civilskyddsmekanism aktiverades den 4 januari 2014 efter en begäran från FN om bistånd för att stödja Sydsudan med materiellt bistånd i form av nödbostäder, medicinsk utrustning, läkemedel, förnödenheter och livsmedel.
- Q. Republiken Sydsudan är ett av världens fattigaste och minst utvecklade länder där 50 % av befolkningen lever under fattigdomsgränsen, mödradödligheten är högst i världen, spädbarnsdödligheten en av de högsta, analfabetismen ligger på runt 75 % och endast en tredjedel av invånarna har tillgång till rent dricksvatten. Livsmedelsbristen hotar över en miljon människor varje år. I Sydsudan bedrivs omkring 80 % av all sjukvård och grundläggande service av icke-statliga organisationer, och den humanitära hjälpen hindras alltjämt av fientliga angrepp mot hjälparbetare och hjälputrustning.
- R. EU har meddelat att man kommer att ge 50 miljoner euro i stöd till humanitära insatser i Sydsudan. Det innebär att EU:s humanitära hjälp till dags dato uppgår till 170 miljoner euro för budgetåren 2013 och 2014.
- S. Den 31 december 2013 lanserade biståndsorganisationer en nödhjälpsplan för Sydsudan. OCHA har framfört en samlad appell om 166 miljoner US-dollar för att bemöta krisen och bistå uppskattningsvis 628 000 människor från januari till mars 2014.
- T. För att kunna möjliggöra statsbyggande och få bukt med instabiliteten krävs ett långsiktigt perspektiv och ett starkt, förutsägbart och stabilt engagemang från världssamfundets sida.
1. Europaparlamentet fördömer med kraft det senaste utbrottet av strider i Sydsudan och uppmanar samtliga parter att lägga ned sina vapen och omedelbart upphöra med det våld som orsakat döda, sårade och skador bland civilbefolkningen och drivit hundratusentals människor på flykt sedan början på krisen i december 2013.
 2. Europaparlamentet uttrycker djup oro över den senaste upptrappningen av våldet i Sydsudan, som har allvarliga humanitära, säkerhetsmässiga, ekonomiska och sociala konsekvenser i det redan sköra och instabila landet och skulle kunna destabilisera hela den östafrikanska regionen. Parlamentet är särskilt oroat över konfliktens etniska dimension. Parlamentet betonar att det strider mot rättsstatsprincipen och internationell rätt att sträva efter makt genom våld eller splittring längs etniska gränser.
 3. Europaparlamentet fördömer de människorättskränkningar och övergrepp som det rapporterats om och uppmanar samtliga parter att omedelbart upphöra med alla kränkningar av de mänskliga rättigheterna, däribland de som riktar sig mot flyktingar och fördrivna personer, kvinnor och utsatta grupper samt journalister, och kräver att de som gjort sig skyldiga till människorättskränkningar ska ställas till svars. Parlamentet anser att president Salva Kiir och Riek Machar bör göra allt som står i deras makt för att hindra soldater under deras ledning från att begå sådana övergrepp mot befolkningen.
 4. Europaparlamentet uppmanar samtliga parter att respektera internationell humanitär rätt och människorättslagstiftning och bevilja tillträde och skydd till de humanitära organisationer som ger bistånd till den utsatta civilbefolkningen samt att öppna upp korridorer så att humanitära förnödenheter och utrustning kan nå fram. Parlamentet konstaterar att en rad utländska biståndsorganisationer redan har lämnat Sydsudan och att de som stannat kämpar för att tillgodose behoven hos de civila flyktingarna. Parlamentet noterar också att dessa biståndsorganisationer fortfarande inte har kunnat komma in i flera områden där man tror att kanske tiotusentals fortfarande väntar på hjälp eller där människor befinner sig på flykt i hopp om att finna hjälp.

Torsdagen den 16 januari 2014

5. Europaparlamentet uppmanar med kraft bägge sidor att arbeta för ett avtal och ställer sig helhjärtat bakom de pågående förhandlingarna i Addis Abeba om en omedelbar vapenvila och insatser för att finna en väg till varaktig fred och stabilitet. Parlamentet uppmanar med kraft regeringssidan och rebellsidan att inleda villkorslösa, inkluderande och allomfattande politiska samtal i en anda av tillit för att framgångsrikt slutföra förhandlingarna. Parlamentet välkomnar Afrikanska unionens och Igads insatser för att främja en inkluderande dialog och medling.
 6. Europaparlamentet kräver att alla politiska fångar och de 11 politiska ledare som för närvarande hålls fängslade och vars fängslande har blivit en stötesten för fredsförhandlingarna ska frisläppas.
 7. Europaparlamentet uppmanar samtliga grannländer till Sydsudan att samarbeta för att förbättra säkerhetsläget i landet och regionen och finna en väg till en fredlig och varaktig politisk lösning på den pågående krisen. Parlamentet betonar att samarbete, framför allt med Sudan, skulle förbättra banden efter det att de forna motståndarna i inbördeskriget närmade sig en konflikt igen på grund av tvister gällande oljeavgifter och gränsdragning i början av 2012.
 8. Europaparlamentet välkomnar beslutet från Afrikanska unionens freds- och säkerhetsråd om att inrätta en kommission som ska utreda människorättsbrott och andra övergrepp och rekommendera tillvägagångssätt för att säkerställa ansvarsskyldighet, försoning och läkning bland alla befolkningsgrupper. Parlamentet välkomnar en starkt utredningskapacitet på området mänskliga rättigheter inom FN:s uppdrag i Sydsudan (Unmiss), med stöd från FN:s högkommissariat för mänskliga rättigheter.
 9. Europaparlamentet beklagar beslutet från EU:s höga representant att avsluta uppdraget för EU:s särskilda representant för Sudan/Sydsudan, med tanke på de allvarliga politiska oroligheterna i Sudan och de väpnade konflikterna. Utan Europeiska unionens särskilda representant för Sudan/Sydsudan kommer EU att lämnas utanför internationella förhandlingar och insatser. Den höga representanten uppmanas därför att ändra detta beslut och förlänga uppdraget för den särskilda representanten för Sudan/Sydsudan.
 10. Europaparlamentet uppmanar världssamfundet att infria sina finansieringsåtaganden till Sydsudan och regionen och mobilisera resurser i syfte att omedelbart bemöta den allt värre humanitära situationen i landet.
 11. Europaparlamentet uttrycker sin oro över den utbredda korruptionen. Parlamentet är också oroad över att denna korruption utgör ett hinder för utsikterna att införa fri och rättvis demokrati samt för stabilitet, hållbar utveckling och ekonomisk tillväxt.
 12. Europaparlamentet ser positivt på beslutet att stärka Unmiss med ytterligare militär, polis, logistik och civil personal. Parlamentet framhåller dock att det är statens huvudansvar att skydda civila. Parlamentet välkomnar det arbete som utförs av FN:s särskilda representant och chefen för Unmiss, Hilde Johnson.
 13. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament, Sydsudans regering, Sydsudans kommissarie för mänskliga rättigheter, Sydsudans nationella lagstiftande församling, Afrikanska unionens institutioner, den mellanstatliga utvecklingsmyndigheten (Igad), medordförandena i den parlamentariska AVS-EU-församlingen och Förenta nationernas generalsekreterare.
-